

תיאטרון הבובות של קיש

מאמר המערכת 18 בפברואר 2024, 00:01 התראות במייל

הודעת שר החינוך יואב קיש על ביטול מתן פרסי ישראל בתחומי המחקר המדעי היא ביטוי מזוקק לתיעוב של ממשלת נתניהו כלפי עקרונות המדע וההשכלה. בהחלטה של רגע וללא שום דיון ציבורי, הוקרב הפרס האזרחי היוקרתי ביותר של מדינת ישראל לטובת אינטרסים פוליטיים קטנוניים, בניסיון ליצור מצג שווא של אחדות. הדימוי מעל הכל, ועדיף שלא יביע שום ביקורת.

תחת ממשלה צרת אופקים — מראשה העסוק גם כעת בקמפיין הישרדות פוליטי ועד אחרון שריה הסקטוריאליים — אין תקומה לפרס ממלכתי. גם מפעל חשוב זה הזדהם. אם תישאר ההחלטה על כנה, מוטב כבר לבטל את האירוע המסורתי במוצאי יום העצמאות: ולא להשתתף בתיאטרון הבובות שקיש מנסה להנדס עבור נתניהו.

ביום רביעי שעבר החריב קיש מסורת שנמשכת מאז 1953. בעקבות המלחמה בעזה, החליט השר לאנטי-חינוך כי השנה יוענקו פרסי ישראל אך ורק בקטגוריה חדשה, שכנראה רקח בעצמו: "גבורה אזרחית וערבות הדדית". בניגוד לבחירה של ועדות שופטים באנשי מדע על בסיס הישגיהם המקצועיים, הקריטריונים ב"קטגוריית קיש" מנוסחים באופן עמום הפורט על רגשות: "גבורת רוח יוצאת דופן", "הפחת תקווה עצומה בעם ישראל" ו"תרומה משמעותית לתקומה מהשבר הנורא שפקד אותנו ב-7 באוקטובר".

קלישאות כאלה לא יכולות להחליף את פרסי ישראל האמיתיים. הפרסים בשאר התחומים (ובראשם מדעי היהדות, מדעי הרוח, מדעי החברה, מדעי החיים ומדעים מדויקים), יידחו בשנה, הבטיח מי שהוכיח זה עתה כי אינו מסוגל להתנהל באופן אחראי. מבחינה זאת, הניסיון להחריב את פרס ישראל הוא המשך מתבקש להזרמת מאות מיליוני שקלים לחינוך חרדי נטול עתיד.

קיש כמובן אינו הראשון המנסה לרתום את הפרס היוקרתי לאג'נדה פוליטית. ב-2015 קדם לו נתניהו, ראש הממשלה אז וכיום, שהתערב במינוי שופטים לוועדות הפרס. בשנים האחרונות סירבו שני שרי חינוך קודמים, יואב גלנט ויפעת שאשא־ביטון, לקבל את החלטת הוועדה בתחום המתמטיקה ומדעי המחשב ולהעניק את הפרס לפרופ' עוזד גולדרייך ממכון ויצמן. המכנה המשותף לכל אלה הוא היומרה לעצב את הפרס בהתאם לצרכים מיידיים ולמטרות מתחלפות: ברצונם — ימנו שופטים, ימציאו קטגוריות ויחלקו פרסים.

כמו שההפיכה המשטרית ביקשה לרמוס את שומרי הסף ואת עצמאות מערכת המשפט, כך קיש מבקש לחסל את תקנון הפרס, שנועד להגן מפני ההשפעה הרעה של גורמים פוליטיים. אין להתפתות ולשתף פעולה עם הזיהום הערכי שמקדם שר החינוך: אין כל קשר בינו לבין פרס ישראל האמיתי.

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

🔔 חינוך 🔔 פרס ישראל